УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ
КООРДИНАЦІЙНА РАДА З ПИТАНЬ УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПРИ БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКІЙ РАЙОННІЙ ДЕРЖАВНІЙ ВІЙСЬКОВІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ

67700, м. Білгород-Дністровський Одеської області, вул. Грецька, 24, к. 53, тел. 097-466-7174

ПРОТОКОЛ 2

засідання (онлайн) Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Білгород-Дністровській районній державній військовій адміністрації

31.07.2025 року кабінет № 49

Присутні: члени Координаційної ради, члени Робочої групи Координаційної ради;
Головуючий – Валерій Тимофєєв – заступник голови Координаційної ради,
Секретар Координаційної ради – Феодора Корчагіна.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Про здійснення інформаційно-просвітницької діяльності у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності закладами освіти та культури Білгород-Дністровського району -звіт за 1 півріччя 2025 року.

Інформує: відділ освіти, культури, спорту та охорони здоров'я Білгород-Дністровської районної державної адміністрації (за матеріалами звітів органів освіти та закладів культури Білгород-Дністровського району).

2. Про національно-патріотичне виховання в закладах освіти та закладах культури Білгород-Дністровського району – звіт за 1 півріччя 2025 року.

Інформує: відділ освіти, культури, спорту та охорони здоров'я Білгород-Дністровської районної державної адміністрації (за матеріалами звітів органів освіти та закладів культури Білгород-Дністровського району).

3. Про підсумки проведення **в** Білгород-Дністровському районі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») та завдання на 2025-2026 навчальний рік.

Інформує: Феодора Корчагіна, головний спеціаліст відділу освіти, культури, спорту та охорони здоров'я Білгород-Дністровської районної державної адміністрації (за матеріалами звітів органів освіти та закладів культури Білгород-Дністровського району).

Слухали:

По першому питанню порядку денного інформацію головного спеціаліста відділу освіти, культури, спорту та охорони здоров'я Білгород-Дністровської районної державної адміністрації Ф. Корчагіної «Про здійснення інформаційно-просвітницької діяльності у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності відділами освіти та закладами культури Білгород-Дністровського району – звіт за 1 півріччя 2025 року» (Інформація додається).

Вирішили:

1. Інформацію головного спеціаліста відділу освіти, культури, спорту та охорони здоров'я Білгород-Дністровської районної державної адміністрації Ф. Корчагіної «Про здійснення інформаційно-просвітницької діяльності у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності відділами освіти та закладами культури Білгород-Дністровського району – звіт за 1 півріччя 2025 року» взяти до відома.

2. Пропозиції О. Ярового, В. Лукашевського, які були надані при онлайн-обговоренні першого питання порядку денного, розмістити в загальному рішенні Координаційної ради.

Слухали:

По другому питанню порядку денного Інформацію головного спеціаліста відділу освіти, культури, спорту та охорони здоров'я Білгород-Дністровської районної державної адміністрації Ф. Корчагіної «Про національно-патріотичне виховання в закладах освіти та закладах культури Білгород-Дністровського району – звіт за 1 півріччя 2025 року» (Інформація додається).

Вирішили:

1. Інформацію головного спеціаліста відділу освіти, культури, спорту та охорони здоров'я Білгород-Дністровської районної державної адміністрації Ф. Корчагіної «Про національно-патріотичне виховання в закладах освіти та закладах культури Білгород-Дністровського району – звіт за 1 півріччя 2025 року» взяти до відома.

2. Пропозиції Н. Цвікової, Г. Андроніка, які були надані при онлайн-обговоренні другого питання порядку денного, розмістити в загальному рішенні Координаційної ради.

Слухали:

1. По третьому питанню порядку денного інформацію головного спеціаліста відділу освіти, культури, спорту та охорони здоров'я Білгород-Дністровської районної державної адміністрації Ф. Корчагіної «Про підсумки проведення **в** Білгород-Дністровському районі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») та завдання на 2025-2026 навчальний рік». (Інформація додається).

Вирішили:

1. Інформацію головного спеціаліста відділу освіти, культури, спорту та охорони здоров'я Білгород-Дністровської районної державної адміністрації Ф. Корчагіної «Про підсумки проведення **в** Білгород-Дністровському районі

Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») та завдання на 2025-2026 навчальний рік»

2. Пропозиції О. Виштак, О. Якубського, які були надані при онлайн-обговоренні третього питання порядку денного, розмістити в загальному рішенні Координаційної ради.

Загальне рішення Координаційної ради:

Заслухавши та обговоривши (онлайн) питання порядку денного засідання Координаційної ради – інформація відділу освіти, культури, спорту та охорони здоров'я Білгород-Дністровської районної державної адміністрації (Про здійснення інформаційно-просвітницької діяльності у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності відділами освіти та закладами культури Білгород-Дністровського району – звіт за 1 півріччя 2025 року; Про національно-патріотичне виховання в закладах освіти та закладах культури Білгород-Дністровського району – звіт за 1 півріччя 2025 року; Про підсумки проведення **в** Білгород-Дністровському районі Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») та завдання на 2025-2026 навчальний рік, Координаційна рада

ВИРІШИЛА:

1. Взяти до відома інформацію відділу освіти Білгород-Дністровської районної державної адміністрації та Ради громадських організацій Білгород-Дністровського району.

2. З метою поліпшення роботи з вищезгаданих напрямків роботи (інформаційно-просвітницька діяльність, національно-патріотичне виховання, розвиток та функціонування української мови як державної, розвиток на місцевому рівні системи національно-патріотичного виховання «Джура», розвиток на місцевому рівні ветеранського руху) передбачити:

2.1. Включення до цільової програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності завдань і заходів щодо розвитку гри «Джура»;

2.2. Покращення матеріально-технічного забезпечення проведення заходів - придбання наочності, оснащення та засобів патріотичного навчання, що забезпечить якісну підготовку джурів до етапів гри;

2.3. Використання інноваційних підходів та цифровізації під час здійснення заходів у рамках організації та проведення гри «Джура»;

2.4. Відкриття нового гуртка «Управління дронами», що надасть можливість використання інноваційних технологій, розширення мережі гуртків «Джура», забезпечить сучасними матеріально-технічними засобами учасників гри;

2.5. Посилення ролі Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді як основної інституції із забезпечення організації національно-патріотичного виховання дітей та молоді в системі освіти та як головної установи методичного і організаційного супроводу гри «Джура»;

2.6. Розширення переліку додаткових спеціалізацій у рамках гри «Сокіл» («Джура»);

2.7. Налагодження ефективної комунікації між штабами гри «Джура» всіх рівнів, забезпечення координації заходів та досягнення мети щодо збільшення охоплення дітей і молоді на всій території України грою «Джура»;

2.8. Недопущення необґрунтованого використання онлайн-форматів під час організації проведення масових заходів і підсумкових етапів гри «Джура»;

2.9. Забезпечення регулярного здійснення моніторингу проведення етапів гри «Джура» та діяльності куренів гри «Джура» з відповідним інформуванням представників громадських об'єднань;

2.10. Сприяння розвитку вишкільних таборувань з активним способом пересування, розширення міжнародної співпраці, а також сприяння співпраці із закордонними партнерами у забезпеченні організації та проведенні спільних таборів для дітей та молоді;

2.11. Проведення онлайн-зустрічей для всіх команд-учасниць з переможцями обласних та всеукраїнських етапів гри, з метою обміну досвідом, мотивації молоді до активної участі у грі та прагнення досягнень високих результатів.

2.12. Поширення інформації серед учнівської молоді та батьків про мету, етапи та значення гри «Джура» для національного виховання, відновлення козацького свята – «Посвята до Джур»;

2.13. Забезпечення організації курсів підвищення кваліфікації для педагогів, керівників гуртків і ройових на базі місцевих Центрів професійного розвитку педагогічних працівників;

2.14. Стимулювання активних педагогів, виховників роїв та координаторів гри, шляхом преміювання, нагородження грамотами, цінними подарунками;

2.15. При розробці заходів (програми) щодо посилення практичної складової військово-патріотичного виховання дітей і молоді (мілітаризація освіти) враховувати досвід роботи Army Junior JROTC США. https://www.usarmyjrotc.com/

Заступник голови Координаційної ради В. Тимофєєв

Секретар Координаційної ради Ф. Корчагіна

ІНФОРМАЦІЯ

Про здійснення інформаційно-просвітницької діяльності у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності закладами освіти та культури Білгород-Дністровського району за 1 півріччя 2025 року

Протягом звітного періоду у закладах освіти та культури щорічно проходять заходи з утвердження в суспільстві патріотичної свідомості, поваги до державних символів, розуміння їх важливості для становлення держави, державної мови як національної цінності та важливого атрибута національної та громадянської ідентичності, зокрема:

- до Дня Соборності України: флешмоби, літературно-музичні зустрічі, історичні години, усні журнали, фотовиставки «Україна – це ми!»;
- тижні української мови та писемності: Шевченківські дні, конкурс знавців української мови ім. Петра Яцика; мовознавча гра «Солов'їне шоу», літературні читання, квести; лінгвистично-пізнавальне асорті; літературно-мистецька година;
- до дня пам'яті Героїв Небесної Сотні: уроки пам'яті «Нескорені духом», віртуальні лінійки-реквієми «Герої не вмирають», перегляди документальних відеоматеріалів та обговорення подій Майдану, акція «Ангели пам'яті» з виготовленням паперових ангелів та розміщенням їх на інформаційних стендах шкіл;
- до дня пам'яті та примирення та Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні: онлайн-уроки «Пам'ятаємо. Перемагаємо», віртуальні виставки фотоматеріалів та архівних документів;

Протягом 2024 – 2025 навчального року закладами освіти територіальних громад було організовано безкоштовні курси, розмовні клуби, навчальні проєкти з української мови, зокрема:

- педагогічними працівниками закладів загальної середньої освіти міста Білгород-Дністровський з навчального предмета «Українська мова і література» щовівторка протягом 2024 року було організовано зустрічі з підопічними комунальної установи «Білгород-Дністровський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)»;
- Саратським ліцеєм Саратської селищної ради з метою поширення вживання української мови як державної було залучено родини ветеранів та членів загиблих захисників України до онлайн-курсів з вивчення української мови, організованими Міністерством у справах ветеранів;
- у бібліотеці Плахтіївської сільської ради з метою опанування державної мови проводяться «Українські посиденьки» з вивчення української мови;
- комунальний заклад «Шабівський краєзнавчий музей» щомісячно проводив засідання мовної кав`ярні «У рідній мові дивина, у кожнім слові таємниця»;

закладах освіти Дивізійської ТГ організована робота щодо розробки навчальних проєктів з української мови. Розроблено наступні проєкти: «Християнська духовність і народні традиції в мовному етикеті українців», «Характер наголосу в українській літературній мові», «Феномен милозвучності української мови», «Публічний виступ і конспект - два способи передавання інформації», «Мовний етикет часів козацтва», «Неологізми мови і неологізми мовлення», «Мовлення людини - джерело інформації про неї», «Культура телефонного спілкування», цільовою аудиторією є учні, вчителі, працівники культури, батьки та інші мешканці громади.

З метою формування **оборонної свідомості та громадянської стійкості** у закладах освіти та культури з початку 2025 року відбулися заходи військово-патріотичного виховання, а саме: до Всеукраїнського дня пам'яті «кіборгів», до третьої річниці повномасштабного вторгнення, до Дня українського добровольця, до Дня пам'яті та примирення та Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, до Дня Героїв України.

Систематично проводилися виховні заходи, дискусії, круглі столи на теми патріотизму, державності, поваги до державних символів, цінності свободи та незалежності. Зустрічі з ветеранами та учасниками бойових дій, з військовослужбовцями ЗСУ, ветеранами російсько-української війни.

Відповідно до навчальних програм з предмету «Захист України», проводилися заняття з тактичної медицини, домедичної допомоги, основ стрілецької підготовки (з використанням макетів, симуляторів або пневматичної зброї), орієнтування на місцевості, інженерної підготовки, основ цивільного захисту, а також тренінги та семінари з питань дій в умовах надзвичайних ситуацій, правил поводження з вибухонебезпечними предметами, основ інформаційної гігієни та протидії дезінформації.

Популяризація військової служби в закладах загальної середньої освіти здійснюється шляхом проведення уроків, виховних годин про подвиги Збройних Сил України, історію українського війська, зустрічі з військовими та ветеранами, виставки, конкурси, фотопроєкти, квести на тему безпеки та оборони, перегляд фільмів, презентацій, медіапроєктів.

В рамках профорієнтаційної роботи проводилися зустрічі з представниками вищих військових навчальних закладів, ветеранів та діючих військовослужбовців, представників територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, що інформували молодь про можливості вступу до лав ЗСУ та інших силових структур.

З метою підготовки всеукраїнської військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») було проведено спортивно-патріотичні квести, змагання, ігри, що сприяють фізичному розвитку, формуванню командного духу та початкових військових навичок.

Триває модернізація змісту та методики викладання предмету «Захист України» з акцентом на практичну підготовку, сучасні виклики та роль Збройних Сил України.

В бібліотечних установах оформлені книжкові виставки та тематичні полиці, спрямовані на вивчення військової історії та створення позитивного іміджу військової служби, розміщені інформаційні матеріали та стенди.

Пріоритетним напрямом виховної роботи в закладах загальної середньої освіти є **національно-патріотичне виховання** учнівської молоді. Протягом року у закладах проходять тематичні заходи відповідно до планів виховної роботи. Серед них проведено зустрічі з ветеранами АТО, воїнами Збройних Сил України та ветеранами російсько-української війни. Учні відвідують могили воїнів-односельців, які загинули унаслідок збройної агресії російської федерації, підтримують тісний зв'язок із сім'ями загиблих. Під час проведення заходів учні знайомляться з інформацією щодо сучасних подій та подій історії нашого народу, користуючись сучасними відео та інформаційними матеріали Українського інституту національної пам'яті. В закладах створено і постійно оновлюються «Куточки шани і вдячності», в яких зібрана інформація про воїнів ЗСУ, які зараз виконують свій обов'язок по захисту територіальної цілісності та незалежності нашої держави.

У Білгород-Дністровському районі постійно здійснюються заходи, що сприяють популяризації військової служби, розміщуються публікації, інформаційні матеріали тощо. Стало традиційним під час проведення заходів організовувати Благодійні ярмарки «Спільними зусиллями та вірою в серці», збір коштів на підтримку Збройних Сил України, організовувати виставки зброї тощо.

Заклади освіти проводять зустрічі здобувачів освіти з військовослужбовцями ЗСУ, які наразі перебувають на лікуванні та в короткостроковій відпустці, а також з ветеранами операцій об'єднаних сил, що проживають на території громади.

Проведено цикл інформаційно-просвітницьких і виховних заходів та кампаній із питань військово-патріотичного виховання (уроки мужності, виховні години, патріотичні акції, тематичні уроки, тощо).

З метою розвінчування наративів та міфів, створених державою-агресором, у закладах освіти щорічно проходять заходи до Дня пам'яті та примирення, мітинги-

реквієми «В пам'яті людській», акції «Червоний мак пам'яті», «Доброго ранку, ветеране», усні журнали «Пам'ять народна не згасне», години пам'яті «Сповідь солдатських сердець», галерея малюнків «Пам'ятаємо… Не забудемо» тощо.

Під час проведення уроків використовувались готові відеоролики та подкасти від державних та громадських організацій, спрямовані на протидію дезінформації. Елементи з розвінчування міфів та підвищення медіаграмотності включалися до уроків історії України, громадянської освіти, Захисту України.

На батьківських зборах та через шкільні онлайн-платформи поширювалася інформація для батьків щодо важливості інформаційної гігієни.

При проведенні інформаційно-просвітницьких заходів заклади освіти та культури **поширюють на своїх сторінках в соціальних мережах інформаційні матеріали** Українського інституту національної пам'яті - центрального органу виконавчої влади з реалізації державної політики у сфері відновлення та збереження національної пам'яті.

Щорічно у закладах освіти здійснюються заходи, спрямовані на популяризацію історії України, зокрема боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, видатних особистостей українського державотворення, ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, які полягли в боротьбі за захист незалежності та територіальної цілісності України, українців, досягнення яких увійшли до світової історії.

На класних годинах розповідається про боротьбу українського народу за самовизначення і творення власної держави, видатних особистостей українського державотворення, ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, які полягли в боротьбі за захист незалежності та територіальної цілісності України, українців, досягнення яких увійшли до світової історії.

З метою **утвердження сімейних цінностей та активне залучення сім'ї до формування** української національної та громадянської ідентичності у закладах освіти проведено заходи до Міжнародного дня сім'ї, до Дня української вишиванки, організовано фотовиставки (онлайн) «Щасливі миті разом», де були представлені сімейні фотографії мешканців громади, що демонстрували теплоту стосунків та важливість родинного кола. У бібліотеках проведено лекції-бесіди для батьків на теми «Роль сім'ї у вихованні патріота», «Традиції української родини: збереження та примноження», «Психологічна підтримка сім'ї в умовах війни».

Адміністрація закладів освіти постійно дбає про збереження партнерських стосунків з батьками, залучення батьків до освітньої діяльності закладів і організаційно сприяють проведенню заходів на високому рівні, з використанням сучасних інтерактивних форм виховної роботи, що відповідають викликам часу та досягненню поставленої мети щодо формування української національної та громадянської ідентичності.

Проведено ярмарки за участю дітей та батьків з виготовлення смаколиків та сувенірів. Вилучені кошти передавались для бійців Збройних Сил України та об'єднаних сил.

З метою **впровадження інтерактивних методів національно-патріотичного**, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти у сфері відпочинку та розваг серед учнів закладів загальної середньої освіти Білгород-Дністровської міської ради започатковані змагання з п'яти видів спорту (баскетбол, волейбол, футзал, черліденг, спортивне орієнтування) в рамках проєкту «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» під гаслом «Разом переможемо», в якому взяли участь понад 350 здобувачів освіти. Всі заходи широко висвітлюються у місцевих засобах масової інформації, соціальних мережах та на офіційному сайті.

З метою **популяризації історії Одещини** проведений краєзнавчий квест «Історичними місцями рідного краю» та організована реалізація туристично-краєзнавчого проєкту «Миколаївка - перлина Одещини».

Філією № 2 опорного закладу «Випаснянський ліцей» Мологівської сільської ради сформовано добірку фото, аудіо та письмового матеріалу: «Родинна скриня: від хати до храму», Весільний обряд в селі Випасне у 50-80 роки XX століття.

В Білгород-Дністровській та Татарбунарській міських радах проведено екскурсії містами та в краєзнавчі музеї міст для дітей шкільного віку та дорослого населення.

В закладах освіти Старокозацької сільської ради було організовано шкільні виставки, фотозони, інформаційні стенди, присвячені національному костюму, архітектурним пам'яткам, традиціям, народним ремеслам. Проведено майстер-класи з народних ремесел та мистецтв (вишивка, писанкарство, гончарство) за участю батьків.

Організовано екскурсії до музеїв, історико-культурних заповідників, етнографічних комплексів («Фрумушика-Нова»). Учнями закладів освіти Старокозацької сільської ради були створені учнівські проєкти, презентації та відеоролики «Моє культурне коріння», «Пам'ятки культури мого краю», «Знаю і шаную культурну спадщину України».

У закладах освіти міста Білгород-Дністровський проводяться заходи з утвердження української національної та громадянської ідентичності за участю **військовослужбовців, а саме**: кольоровий тиждень вдячності ЗСУ, зустрічі з офіцерами прикордонної служби, створення вітального відеоролику «Вітаємо захисників і захисниць», урок патріотизму «Нащадки славних козаків», участь у пам'ятному заході, присвяченому загиблим у війні з росією, патріотична година «Герої наших днів».

В Сергіївській селищній раді впроваджено механізм залучення військовослужбовців, ветеранів війни до освітньої діяльності. Два викладачі, які мають статус ветеранів, Гриневич Ю.А. та Куліков О.М., викладають предмети «Захист України» та «Фізичне виховання» в Сергіївському ОЗЗСО «Сергіївський ліцей» та Приморській гімназії з дошкільним відділенням та початковою школою.

Закладами освіти Успенівської сільської ради організована зустріч з військовими з Старокозацького прикордонного загону і земляками-воїнами, які були мобілізовані до лав Збройних сил України.

Сприяючи **розвитку культури волонтерства** серед учнівської та студентської молоді міста Білгород-Дністровський, з метою проведення тренінгів зі збереження ментального здоров'я, психологічної підтримки, надання гуманітарної допомоги вразливим категоріям населення та організація збору коштів на допомогу для ЗСУ, адресної допомоги військовим Молодіжною радою при Білгород-Дністровській міській раді, МЦДТ спільно з закладами дошкільної, загальної середньої проводяться благодійні ярмарки, за результатом яких формується допомога нашим захисникам на фронті. На часі нашої країни надзвичайно актуальним є питання виховання у молодого покоління національно-патріотичних почуттів, активної громадянської позиції, тому за безпосередньою участю військових проходять зустрічі з молоддю, уроки мужності, військово-спортивні заходи, інтерв'ю тощо.

Педагогічні та учнівські колективи Кароліно-Бугазької сільської ради за підтримки батьків беруть активну участь у волонтерській діяльності, допомагаючи військовим частинам та сім'ям загиблих військовослужбовців.

Закладами культури і освіти Білгород-Дністровського району активно впроваджується та підтримується волонтерський рух, спрямований на підтримку Збройних Сил України, ветеранів та членів їх сімей.

В населених пунктах району проводилися акції милосердя «Від серця до серця», благодійні акції «Даруєм доброту сердець», плетіння маскувальних сіток, формування продуктових наборів, готують гарячі обіди для захисників, долучаються до збору коштів та провізії, надають засоби особистої гігієни, плетуть теплі шкарпетки, виготовляють окопні свічки, ватні диски, виробляють патріотичні обереги для підтримки наших захисників.

ІНФОРМАЦІЯ

Білгород-Дністровського району з питання

«Про національно-патріотичне виховання в закладах освіти Одеської області: звіт за 1 півріччя 2025 року»

Національно - патріотичне виховання в закладах освіти Білгород-Дністровського району здійснюється на всіх етапах навчання: під час проведення навчальних занять, через систему виховних заходів, гурткову роботу, проведення екскурсій, написання науково-дослідницьких робіт тощо.

Основою національно-патріотичного виховання в Україні є утвердження поваги **до державної мови, піднесення її престижу серед громадян.** У закладах освіти нашого району велика увага приділяється збереженню і примноженню духовних цінностей, культурних національних традицій, шанобливому ставленню до української мови. Свідченням цього є такі щорічні заходи, як тематичні вечори вшанування видатних українців, «Дні української писемності та мови», «Дні рідної мови», заходи до визначних та пам'ятних дат класиків української літератури, днів народження Тараса Шевченка, Лесі Українки.

Учнівська молодь Білгород-Дністровського району активно залучається до мовних та літературних конкурсів, зокрема: до міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, до проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів і турнірів, етапів конкурсу-захисту науково-дослідницьких робот Малої Академії наук з української мови. Також учні наших шкіл беруть активну участь в інтернет - олімпіадах з української мови та літератури, у конкурсах творчо-пошукових і науково-дослідницьких робіт із української мови і літератури та інших видів мистецтва на українську тематику, культурно - просвітницьких заходах (тематичних конкурсах, мовознавчих вікторинах, виховних заходах, пов'язаних із українською мовою і культурою (звичаями, обрядами, побутом) спрямованих на популяризацію української мови.

Провідним етапом у патріотичному становленні юних громадян України - є виховання **пошани до Конституції України, шанобливого ставлення до державних символів і традицій України**.

З цією метою в рекреаціях усіх закладів освіти та навчальних кабінетах оформлені куточки державної символіки.

Традиційно всі урочисті заходи розпочинаються із підняття Державного Прапору та виконання Гімну України. Така форма роботи виховує повагу до державних Герба, Прапора та Гімну, розвиває свідомість справжніх громадян і патріотів своєї країни.

Класні керівники на виховних годинах відкривають перед учнями яскраві сторінки історії української держави, вчать розумінню і необхідності

дотримання норм і принципів чинного законодавства України, поваги до прав і свобод інших людей, шанобливого ставлення до державних символів.

Українськими національними символами-оберегами з давніх часів славляться **вишиванки**. Усвідомлюючи свою приналежність до рідного народу, учнівські колективи з великим задоволенням приєднуються до святкування Дня української вишиванки, приймаючи участь у різноманітних заходах.

Базовою основою для організації комплексної системи національно-патріотичного виховання учнівської молоді є Всеукраїнська військово-патріотична дитячо-юнацька гра «**Сокіл» («Джура»).**

Протягом 2024/2025 навчального року у всіх територіальних громадах району проведено шкільні та територіальні етапи Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

В територіальному етапі гри «Сокіл» («Джура») взяли участь 73 рої, 608 учасників роїв.

16 травня 2024 року, за підтримки громадських організацій району, військовослужбовців, в селі Кулевча відбувся районний етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), в якому взяли участь 7 роїв старшої вікової категорії та 12 роїв середньої вікової категорії. За результатами змагань 1місце в середній групі зайняв рій «ВІЛЬНІ ДУХОМ» Ярославського закладу загальної середньої освіти Плахтіївської сільської ради та в старшій групі – рій «СИЛА І МИЦЬ» Саратського ліцею Саратської селищної ради.

Останні три роки після **повномасштабного вторгнення росії в Україну** стали часом незламності, мужності, єдності, переосмислення, випробувань і викликів.

Нові реалії диктують нові форми роботи, тому під час воєнного стану започатковані і проводяться щоденні хвилини мовчання в рамках загальнонаціональної хвилини мовчання, відбуваються акції щодо вшанування пам'яті загиблих Героїв, мирних жителів, дітей.

Окремою важливою справою стала робота з дітьми, які тимчасово переїхали з окупованих територій в інші міста та села, ці діти залучаються до гурткових занять з наданням допомоги та психологічної підтримки, до участі у культурно-мистецьких та спортивних заходах, майстер-класах.

У закладах загальної середньої освіти проводяться інформаційно-просвітницькі і виховні заходи із питань військово-патріотичного виховання із залученням військових та ветеранів війни. Стали традиційними тематичні лінійки «З Україною у серці»; патріотичні флешмоби; інформаційно - патріотичні заходи до вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні, захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України»; акції «Ангели пам`яті» до дня пам'яті Героїв Небесної Сотні; виховні години «Вони помирали, щоб жила Україна»; виставки дитячих малюнків та виготовлення листівок «Нашим захисникам».

Під час проведення заходів учні знайомляться з інформацією щодо сучасних подій та подій історії нашого народу, користуючись сучасними відео та інформаційними матеріалами Українського інституту національної пам'яті.

В закладах освіти створено і постійно оновлюються «Куточки шани і вдячності», в яких зібрана інформація про воїнів ЗСУ, які зараз виконують свій обов'язок по захисту територіальної цілісності та незалежності нашої держави.

Стало традиційним під час проведення заходів організовувати благодійні акції на підтримку воїнів «Подарунок Захиснику», «Теплом зігріте серце», в яких беруть участь учні, вчителі, жителі сіл громад. Учні-волонтери відвідують могили воїнів-односельців, які загинули унаслідок збройної агресії російської федерації, підтримують тісний зв'язок із сім'ями загиблих, а також відвідують військовослужбовців, які отримали поранення та проходять реабілітацію у медичних закладах, готують листи у рамках Всеукраїнської акції «Лист пораненому».

З метою вшанування мужності та героїзму захисників незалежності та територіальної цілісності України, збереження військових традицій та задля сприяння зміцненню патріотичного духу у суспільстві в територіальних громадах Білгород-Дністровського району систематично проводиться робота щодо меморіалізації російсько-української війни як важливого напряму у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, а саме: в територіальних громадах району відбулися урочисті відкриття Алей Слави на честь загиблих воїнів-захисників України, на фасадах будівель закладів освіти встановлено меморіальні дошки на честь загиблих воїнів, випускників шкіл.

Проведено уроки мужності, тематичні виховні години, уроки патріотизму, години спілкування, присвячених героїзму Захисників України «Пишаємося захисниками та захисницями України».

Всі заходи патріотичного спрямування направлені на протидію пропаганді держави-агресора та поширення об'єктивної інформації щодо подвигів ветеранів війни, проявлених під час захисту суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України.

Для участі у виховних та масових заходах запрошуються рідні загиблих захисників, вшановуються дні їх загибелі.

Національно-патріотичне виховання є пріоритетним напрямком роботи з дітьми та учнівською молоддю, тому тримається на постійному контролі.

04 липня 2025 року рішенням сесії Білгород-Дністровської районної ради № 344-VIII прийнята Програма військово-патріотичного виховання дітей і молоді та розвитку ветеранського руху в Білгород-Дністровському районі на 2026-2029 роки.

ІНФОРМАЦІЯ

Про підсумки Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») 2024/2025 навчального року та завдання на 2025/2026 навчальний рік

Національно - патріотичне виховання в закладах освіти Білгород-Дністровського району здійснюється на всіх етапах навчання: під час проведення навчальних занять, через систему виховних заходів, гурткову роботу, проведення екскурсій, написання науково-дослідницьких робіт тощо.

Базовою основою для організації комплексної системи національно-патріотичного виховання учнівської молоді є Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «**Сокіл» («Джура»).**

Протягом 2024/2025 навчального року у всіх територіальних громадах району проведено шкільні та територіальні етапи Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

В територіальному етапі гри «Сокіл» («Джура») взяли участь 77 рої, 616 учасників роїв.

№ з/п	Територіальна громада	К-сть роїв	К-сть дітей-учасників	Фінансування (грн.)
1	Білгород-Дністровська ТГ (9)	6	48	-
2	Дивізійська СТГ (5)	4	32	25000
3	Кароліно-Бугазька ТГ (2)	-	-	-
4	Кулевчанська ТГ (3)	2	16	15000
5	Лиманська ТГ (3)	3	24	-
6	Маразліївська ТГ (7)	2	16	40800
7	Мологівська ТГ (7)	5	40	2114
8	Петропавлівська ТГ (7)	5	40	36000
9	Плахтіївська ТГ (5)	4	32	11000
10	Саратська ТГ (9)	9	72	30000
11	Сергіївська ТГ (3)	3	24	40676
12	Старокозацька ТГ (12)	12	96	50000
13	Татарбунарська ТГ (10)	10	80	55000
14	Тузлівська ТГ (2)	2	16	6000
15	Успенівська ТГ (6)	3	24	2400
16	Шабівська ТГ (9)	7	56	10000
	ВСЬОГО:	**77**	**616**	**323990**

16 травня 2025 року, за підтримки громадських організацій району, військовослужбовців, педагогічних колективів, в селі Кулевча відбувся районний етап Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри

«Сокіл» («Джура»), в якому взяли участь 7 роїв старшої вікової групи та 12 роїв середньої вікової групи.

За результатами змагань:

в старшій віковій групі перемогли

І місце – рій «СИЛА І МИЦЬ» Саратський ліцей Саратської селищної ради Білгород-Дністровського району Одеської області,
виховник - ЧЕРНОГОРОДОВА Людмила Вікторівна;

ІІ місце – рій «НЕВЛОВИМІ ЯСТРУБИ» Приморський ліцей Лиманської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області,
виховник - ГАВРИЛЕНКО Олександр Дмитрович;

ІІІ місце – рій «ЧАЙКА» Білоліський ліцей Татарбунарської міської ради, Білгород-Дністровського району Одеської області,
виховник – ТКАЧЕНКО Катерина Володимирівна.

в середній віковій групі перемогли

І місце – рій «ВІЛЬНІ ДУХОМ» Ярославський заклад загальної середньої освіти Плахтіївської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області;
виховник - ПЕЧЕНЮК Сергій Сергійович;

ІІ місце – рій «ВІЛЬНІ» куреня імені Романа ГУЛЬЧЕНКА КЗ «Татарбунарський будинок дитячої та юнацької творчості» Татарбунарської міської ради Одеської області;
виховник - БОГАТИРЧУК Віталій Аксентійович;

ІІІ місце – рій «ПАТРІОТИ УКРАЇНИ» Сергіївський ліцей Кулевчанської сільської ради Білгород-Дністровського району Одеської області;
виховник - ТИМОХІНА Олеся Олегівна;

Два рої-переможці брали участь у обласному етапі гри, за результатами рій **«ВІЛЬНІ ДУХОМ»** Ярославського закладу загальної середньої освіти Плахтіївської сільської ради виборов **І місце** серед роїв середньої вікової групи Одеської області і братиме участь у всеукраїнському етапі дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»), який відбудеться у липні-серпні в Закарпатській області.

Підводячи підсумки районного етапу гри, слід відзначити активність участі роїв Білгород-Дністровського району у Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура»), бажаючих взяти участь у районному етапі набагато більше. Наступного року потрібно буде вносити корективи у проведенні гри.

Ми дуже вдячні колективу Кулевчанської сільської ради на чолі з Михайлом Михайловичем Поповим, Управлінню освіти, культури, молоді та спорту Кулевчанської сільської ради на чолі з Лілією Качановою, колективу опорного закладу Кулевчанський ліцей на чолі з Ольгою Панчук та нашим суддям за відповідальність, професіоналізм, витримку і стійкість.

Проведення фіналу районного етапу Гри забезпечували члени суддівської колегії: педагогічні працівники закладів освіти району та області, представники громадських організацій, Державної пожежно-рятувальної частини Білгород-Дністровського районного управління ГУ ДСНС України в Одеській області, військовослужбовці Збройних Сил України 23 загону морської охорони та військовослужбовці Збройних Сил України 25 прикордонного загону.

Треба зазначити, що 19 червня 2025 року прийнято ПОСТАНОВУ Верховної Ради України № 4516-IX «Про підтримку Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)».

Верховна Рада України відзначає, що важливим заходом національно-патріотичного виховання та військово-патріотичного виховання дітей та молоді, пріоритетним засобом громадянської освіти відповідно до ціннісних орієнтирів, визначених Законом України "Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності" є гра "Джура", яка проводиться з метою формування у дітей та молоді патріотичної та оборонної свідомості, громадянської стійкості, виховання громадян України як високоморальних особистостей, які плекають духовно-культурні цінності Українського народу, володіють відповідними компетентностями та здатні реалізувати свій потенціал у сучасних умовах.

Головний спеціаліст відділу освіти,
культури, спорту та охорони здоров'я Ф. КОРЧАГІНА